

תמ"ש 15971-12-09

בפני כב' השופטת ד"ר ורדה בן שחר

ר' ג'

ע"י עו"ד עדי שניט

התובע:

נגד

א' י'

ע"י עו"ד יעקב יוסף

הנתבע:

פסק דין

בפני שתי תביעות:

תמ"ש 15971-12-09 - תביעת האישה לפטור אותה מהחובה לבצע תיאום מוקדם עם הנתבע בכול הקשור לבנם הקטין של הצדדים.

תמ"ש 16009-12-09 תביעת פיצויים על סך 400,000 ₪ בגין הוצאת לשון הרע, רשלנות והפרת חובה חקוקה הנובעת מהתנהגות הנתבע כלפי התובעת.

רקע:

1. הצדדים נישאו זל"ז כדמו"י בשנת 2006. לצדדים בן קטין א' יליד 29.7.2007.
2. ביום 2.4.2009 נחתם בין הצדדים הסכם גירושין במסגרתו הוקנתה לבית המשפט הסמכות לפסוק למזונותיו של הקטין בפשרה, על פי סעיף 79 א לחוק בתי המשפט התשמ"ד-1984.
3. במסגרת פסק הדין למזונות נפסק כי על התובעת לתאם עם הנתבע שאלות הנוגעות לחינוך הקטין ולהוצאות רפואיות חריגות.
4. התובעת טוענת כי חובת התיאום העניקה בידי הנתבע אמצעי להתעמר בה ולפגוע בה פגיעה מכוונת וקשה.

5. טענות התובעת:

התביעה בתמ"ש 1579-12-11

6. התקשורת בין הצדדים נדרשת לאור קביעת בית המשפט שקיימת חובת תיאום ביניהם.
7. טובת הקטין איננה עומדת לנגד עיניו של הנתבע, אלא רצונו לצמצם בהוצאות הקטין.
8. הנתבע מנצל חובה זו ומשתמש בה כ"צינור" לביצוע מעשים ואמירות פוגעות כלפיה.

9. מבוקש מבית המשפט לפטור את התובעת מחובת התיאום המוקדם ביחס לקטין ולחילופין למצוא דרך שתמנע את האפשרות שהנתבע ימשיך לפגוע בתובעת באמצעות ערוץ תקשורת זה.

טענות הנתבע

10. הנתבע דוחה את טענות התובעת וטוען שמטרת התיאום הייתה לתאם את ההוצאות החינוכיות והרפואיות. קבלת התביעה תגרור אחריה תביעות נוספות מצד התובעת. התיאום נועד לכך שהנתבע יוכל להתעדכן בעניינו של הקטין ולדאוג לכך שהוא יקבל את הטיפול הנדרש.

התביעה בתמ"ש 1600-12-09

העילה על פי חוק למניעת לשון הרע

11. הקטין מטופל במכון להתפתחות הילד בנתניה. הנתבע שוחח עם עובדות המכון וטען בפניהן כי התובעת סובלת מאנורקסיה ומהפרעות נפשיות בגינן נזקקה לטיפול פסיכיאטרי ואף הייתה מאושפזת בבתי חולים פסיכיאטריים, אף כי ידע כי אין אמת בטענה זו. כל זאת במטרה לפגוע בתובעת. אותה טענת שווא טען באוזני פק"ס לסדרי דין המטפלת בהסדרי הראייה בין הנתבע לבנו הקטין.

12. הנתבע פנה למחלקת הרווחה במועצה המקומית קדימה וטען בפני פק"ס לחוק הנוער, הגב' מ' א', שהתובעת מזניחה את הקטין, איננה מוציאה אותו לאור השמש ולאוויר הצח כל זאת במטרה להשחיר דמותה ולבייש אותה בפני הגורמים המקצועיים.

13. בעקבות המעשים הללו גרם לה הנתבע לבושה גדולה. התובעת נפגעה "עד עמקי נשמתה". על ידי המעשים הללו הנתבע חיבל בקשר הטיפולי וביחסי האמון שנקמו בינה לבין הגורמים המקצועיים שמטפלים בקטין.

14. מעשיו אלו של הנתבע מזכים את התובעת לפיצוי. בנוסף מבוקש להטיל עליו קנס כספי קבוע מראש בגין כל שימוש נוסף לרעה בדרכי התקשורת שנועדו לתיאום ביניהם ביחס לקטין.

עילות הנזיקין

15. הנתבע שלח לתובעת מיסרונים ודואר אלקטרוני באמצעות המחשב, שהכילו תכנים אלימים רוויים בהכפשות והשמצות. באמצעות המסרים האלימים הללו הנתבע גרם לתובעת לעוולות ובתוך כך הפר חובה חקוקה על פי סעיף 63 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) 1968, הנובעת מהחוק למניעת הטרדה מאיימת תשס"ב-2001 ומהחוק למניעת אלימות במשפחה התשנ"א-1991. המעשים הללו עונים על הצורך לזכות בפיצויים הנובעים מסעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1968.

טענות הנתבע:

16. הנתבע יצר קשר עם צוות המכון להתפתחות הילד לשם קבלת דיווח על הטיפול בקטין.
17. התובעת בישרה לצוות המכון על הפרעות נפשיות מהן סבלה בעבר כמו כן מסרה לצוות על הפרעות אכילה הקיימות אצל הקטין. צוות המכון ביקש ממנו להתייחס לדברים לצורך ההשלכות שיש לכך על ההתפתחות התקינה של הקטין. טענתיה לגבי הפרעות אכילה של הקטין התבררו כחסרות בסיס. לפיכך עומדת לו הגנת תום הלב.
18. פעולות הנתבע בקשר לקטין התבצעו אל מול הגורמים המקצועיים בקשר לעניינים המשליכים על טובתו של הקטין. תפקידו של פקיד הסעד לחוק הנוער ליצג את מערכת הרווחה ולהגן על קטינים הנפגעים בידי האחראים עליהם ונתונים לסיכון.
19. בנסיבות הללו אין המדובר בפרסום לשון הרע.
20. באשר למסרונים שנשלחו מכחיש הנתבע את הפרשנות שיש ליתן להם. התובעת התייחסה אליו ביחס מזלזל, מעליב ומשפיל. היא איננה ממלאת את חובותיה כאדם, מתעלמת מצרכיו מתנהגת בחוסר אכפתיות ועסוקה בתלונות על אף שהקטין הוא בנו. התובעת איננה מאפשרת לו לקיים הסדרי ראייה "כאוות נפשו", מציבה בפניו קשיים ומגבלות ההופכות אותו ל"אבא על הנייר בלבד".
21. אין קשר סיבתי בין המסרונים שנשלחו לבין הנזק הנפשי לו טוענת התובעת. ככל שנגרם לה נזק, הוא נובע מההתנהגות שלה ואו שיש לה אשם תורם בגרימת הנזק המגיע לכדי 100%. לא זו ואף זו שהיא לא עשתה דבר להפחתת הנזק.

דיון:

22. הצדדים מוכרים לבית משפט בעקבות דיון בחמישה תיקים נוספים שנדונו בפניו.
24. בבסיסן של התביעות הנוכחיות סכסוכים כספיים ביחס לחובותיהם לתשלום רכיבים הנוגעים למזונות בנם הקטין וכן סכסוך הקשור לקיומם של הסדרי ראייה בין הנתבע לבנו.
25. ילדם של בני הזוג אובחן כסובל מעיכוב בהתפתחות עניין שמצריך בדיקות אבחון שונות ושילובו במסגרת חינוכית מיוחדת. בעקבות כך נדרשים שני הוריו להשקיע משאבים כספיים יתרים.

26. בפסק הדין שניתן למזונות הקטין קבעתי חובת תיאום בין הצדדים בקשר להוצאות רפואיות חריגות ובקשר להוצאות חינוך וכן שהתשלום יתבצע כנגד הצגת קבלות .
27. התובעת שמבקשת להעניק לבנה את מיטב הטיפול, פונה לגורמי אבחון וטיפול בהתאם להמלצות גורמי הטיפול והחינוך הנמצאים בקשר עם הקטין, כך למשל בהמלצת הגנת נעשתה פנייה לקלינאית תקשורת. בעקבות המלצת מנהלת הגן המיוחד בו מתחנך הקטין היא מבקשת לשלוח את הקטין לאבחון נוירולוגי חוזר, משלים לאבחון שבוצע בעבר. כל אלו דורשים משני הצדדים השקעת משאבים כספיים לא מעטים.
28. הנתבע טוען שאיננו יכול לעמוד בהוצאות של אותם טיפולים ואף סבור שחלקם אינם נדרשים כלל (פרוטוקול מיום 15.5.2011 בעמ' 7). יש לציין שהקטין טופל במכון להתפתחות הילד והטיפולים פסקו. לטענת התובעת הפסקת הטיפולים נבעה מכך שהנתבע איים על המטפלים במכון ומכך שהנתבע פגע בשמה. טענות שלא הוכחו (ראה עמ' 10 מול שורות 10 ואילך).
29. אין ספק שיש להתחשב בהכנסתו הפנויה של הנתבע, זו הנותרת בידי לאחר ניכוי תשלום המזונות שהושת עליו. הנתבע חויב בתשלום מזונות העומדים כיום על סך של 2,350 ₪ לחודש בנוסף חויב במחצית הוצאות חינוכיות של הקטין בגן מיוחד העומדות כיום על סך 1,050 ₪ לחודש. לטענתו הוא איננו יכול לשאת בהוצאות נוספות (עמ' 20 לפרוטוקול מול שורות 20 ואילך). הוא מרוויח 6,000 ₪ בלבד ומתגורר אצל הוריו. כמובן שבמחציתו של כל תשלום מחויבת גם התובעת שרואה בסדר עדיפות ראשון במעלה את הצורך להעניק לקטין כל אבחון וטיפול מוצע.
30. ישנן משפחות שהכנסתן אינה משגת את הטיפול הטוב במירבו והן נעזרות ככל שניתן בשירותים הציבוריים. אינני רואה בכך כל פסול.
31. בנושא זה של נשיאה משותפת בתשלומים עבור הוצאות רפואיות חריגות שאינן מכוסות על ידי הביטוח הרפואי מהוות כאמור, גורם מרכזי לסכסוך בין הצדדים, להטחת האשמות הדדיות והעברת מסרים פוגעים ומעליבים מצידו של הנתבע כלפי התובעת. בעקבות כך, הוגשה התביעה להסרת הדרישה לתיאום ההוצאות בין הצדדים.
32. יש ציין שבית משפט זה נדרש בעבר, על ידי התובעת לדון בערעור על החלטת רשם בתמ"ש 28803/08. אשר דחה את דרישתה מהנתבע להחזר כסף עבור הוצאות אותן הגדירה כהוצאות חריגות וזאת משום שלא התבצע תיאום בינה לבין הנתבע ומשום שבחלק מההוצאות כלל לא ראה הוצאות חריגות.
33. אף אני סברתי שאך בשתיים מההוצאות ניתן היה לראות הוצאות חריגות ואישרתי אותן אף כי לא התקיים תיאום בין הצדדים, הוספתי הוראה ברורה לתובעת לתאם עם הנתבע את ההוצאות החריגות. באשר לשאר דרישות התשלום ראיתי בהן הוצאות טריוויאליות

הנכללות במסגרת התשלום הבסיסי למזונות ושאינן בגדר הוצאות חריגות, כגון תשלום עבור משחת תינוקות.

34. ברי, שבעקבות ההתנהלות הזו בין הצדדים לא ניתן לוותר על התיאום בניהם בקשר להוצאות יחד עם זאת, אין לאפשר לנתבע להשתמש בערוץ התקשורות שנפתח לו כאמצעי להתעמר בתובעת, לפגוע בה, להשפיל ולבזות אותה.

35. הסכסוך הנוסף בין הצדדים עליו מושתתות תביעות אלו הם הסדרי הראייה בין האב לבין הקטין המלווים על ידי פקידת סעד ודורשים לעיתים קרובות תיאום בין שני ההורים.

36. התובעת טוענת כי: **"טובתו של הקטין אינה מעניינת את הנתבע ככלל וכי הוא פועל בכל דרך העומדת לרשותו על מנת לפגוע בי ועל מנת לצמצם את הוצאותיו הכספיות הקשורות לקטין, גם במחיר של פגיעה מובהקת בטובתו של הקטין"** (סעיף 5, סעיף 13 לתצהירה) היא מתארת את ההשקעה הרגשית והחומרית שלה בקטין, את החלטתה להחליף מקום עבודה ותפקיד בכיר במקום עבודה אחר כדי להימצא בקרבת בנה (סעיף 46 לתצהירה).

37. מנגד טוען הנתבע כי: **"העניין של עלבונות זה משהו שבא משני הכוונים. חטפתי מהגב' עלבונות מילוליות, פעם שהחזרתי את הילד, הקשר שמבוסס דרכה בקשר לילד שלנו, עניין של הוצאות חריגות. זה סוג של הטרדה. אני מדבר על עניין כל התביעות שהיא שוטפת אותי. על הוצאות רפואיות חריגות. זה לוקח כוח נפשי להתמודד עם זה, התמודדות שלה שהיא מתעלמת ממני. אני פניתי אליה מספר פעמים לגבי הילד. שלחתי לה אימייל והיא התעלמה ואני נאלצתי לפנות לעובדת סוציאלית. כל מה שהצעתי, שאלתי, מתעלמים ממני."**

38. אין ספק שמדובר בדינמיקה של יחסים קשים בין בני זוג גרושים, שלא השכילו להבין כי לטובת בנם הקטין ולטובת שניהם חשוב שישמרו על מערכת יחסים קורקטית ומכבדת. תקשורת תקינה. בני הזוג מתקשים להבין ואו לקבל כי "תיאום" ביחס לצרכי הקטין משמעותו קבלת החלטות המבוססות על שיקולים המתחשבים במערכת הערכים והעדפות של שני הצדדים. על היכולת והמשאבים הכלכליים והרגשיים של כל אחד מהם. שהחלטות צריכות להתקבל לאחר בדיקה הדדית של אלטרנטיבות, תוך התחשבות בצרכי הקטין מחד ובאפשרויות הכלכליות של כל אחד מהם מאידך. כמובן שתיאום אין פירושו כפיית רצונו של האחד על הצד האחר.

התרשמתי מתובעת שמשוכנעת בכל ליבה שטובת הקטין לנגד עיניה בלבד שתופסת את הנתבע כמי שאיננו מתעניין בבנו הקטין ולנגד עיניו עומד רק הרצון לחסוך כסף ומנגד נתבע שמתקשה (רגשית ואף כלכלית) להוציא הוצאות כספיות. שסבור שמתעלמים ממנו וכופים עליו תשלום כספים ואו שינויים בהסדרי ראייה בניגוד לדעתו ומתעלמים ממעמדו כאב (ראה עדותו של אבי התובעת בעמ' 5 לפרוטוקול מול שורות 27).

39. עמדותיהם הקוטביות של שני הצדדים יצרו ביניהם תקשורות פוגעניות, מבישה, מעליבה ובלתי תקינה. כפי שעולה מהמסרונים ששלח הנתבע לתובעת.

40. התובעת ציטטה בתצהירה דוא"ל שכתב לה הנתבע שבהם בין השאר כתב: "ר' חמודה, **אם לא היית כזאת מטמטמת ורודפת בצע אובסיבית.... " נראה לי שמזמן לא היית אצל פסיכיאטר אני לא מאמין לך, את מזייפת את הקבלות כדי לגנוב ממני"** התובעת מבקשת את בית המשפט לראות במסרונים ובדוא"ל הללו ששולח לה הנתבע התעללות מכוונת, אלימות, שימוש בה כ"בשק חבטות". היא סבורה שהתנהגות הזו מהווה "הפרת חובה חקוקה" על פי סעיף 63 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) 1968 כשהחובה נובעת מהחוק למניעת הטרדה מאיימת תשס"ב, 2001 ומהחוק למניעת אלימות במשפחה התשנ"א, 1991.

41. אף אני סבורה שהמסרים המועברים על ידי הנתבע הם פוגעים ומטרידים ויש לנקוט בפעולה שתפסיק אותם אך אינני סבורה שהם מהווים עילה לתביעה על פי עוולת "הפרת חובה חקוקה".

בע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1), 113 פרט כבי השופט ברק את חמשת היסודות המצטברים של העוולה:

(א). חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק;

(ב). החיקוק נועד לטובתו של הניזוק;

(ג). המזיק הפר חובה המוטלת עליו;

(ד). ההפרה גורמת לניזוק נזק;

(ה). הנזק הנגרם הוא מסוג הנזק אליו התכוון המחוקק.

42. מסכימה אני עם כבי השופטת טובה סיוון ב-תמ"ש (ת"א) 24782/98 נ.ש.נ' נ.י. (פסק הדין מיום 14.12.2008) לפיה מטרת החוק למניעת אלימות ולהטרדה מאיימת היא ליתן פתרון זמני ומיידי לאירועים של אלימות ספציפיים ואין להסיק ממנו אפשרות או כוונה לאפשר לבית המשפט מתן פיצוי בגין הפרתו.

עוולת הפרת חובה חקוקה היא מסוג "עוולות הסל" אשר עלולות לפתוח פתח ליצירת עילות נזיקין ולחקיקה שיפוטית רחבה לכן יש לנהוג לגביהן בצמצום רב ראה: פסק דינו של כבי הנשיא אגרנט (כתוארו אז) ב-ע"א 804/80 Sidaar Tanker Corporation נ' חברת קו צינור (פ"ד לט(1), 393, עמ' 439-438). ופסק דינו של כבי השופט מנחם הכהן ב-תמ"ש (י-ם) 19270/03 כ.ש.נ' כ.פ. (פסק הדין מיום 21.12.04) הטוען שבבוא בית המשפט לעשות שימוש בעוולת הפרת חובה חקוקה עליו לנקוט בפירוש מצמצם.

43. הדברים הללו נכונים גם לגבי העילה הנוספת עליה תומכת התובעת יתדות תביעתה "עוולת הרשלנות".

44. עוולת הרשלנות כוללת מספר יסודות:
- א. חובת זהירות שחב הנתבע כלפי התובע;
 - ב. הפרת החובה (או ההתרשלות), המתבטאת בכישלונו של הנתבע לנהוג באופן שהיה נוהג האדם הסביר באותן נסיבות;
 - ג. סיבתיות (עובדתית ומשפטית);
 - ד. נזק.
45. התובעת לא הוכיחה כאמור נזק שנגרם לה מהתנהגותו של הנתבע אלא שמסריו של הנתבע גורמים לטענתה להטרדתה, מבישים, אלימים והם פוגעים בה. מאחר ואין מדובר בנזק פיזי, הרי זה מסוג הנזקים שיש להכלילם לכאורה במסגרת "נזקים נפשיים".
46. "נזק" הוגדר בפקודת הנזיקין [נוסח חדש] היא: "אבדן חיים, אבדן נכס, נוחות, רווחה גופנית או שם-טוב, או חיסור מהם, וכל אבדן או חיסור כיוצאים באלה". הפסיקה אמנם הכירה פגיעה ברווחתו של אדם כנזק בגינו ניתן פיצוי. (ע"א 243/83 עיריית ירושלים נ' גורדון, פ"ד לט(1), 113; ע"א 558/84 כרמלי נ' מ"י פ"ד מא(3) 757, וע"א 2781/93 דעקה נ' בית החולים כרמל פ"ד מג(4) 526).
47. לכאורה ניתן להגדיר את המסרונים כפגיעה ברווחתה של התובעת אך אינני סבורה כי את עובדות המקרה דנן וטענותיה לגבי התנהגותו של הנתבע ניתן לייחס לאותו סוג של פגיעה ברווחה אליה כיוונה הפסיקה ביחס לנזק הנדרש להוכחת קיומה של עוולת הרשלנות. לא מבחינת טיב הנזק הנטען ולא מבחינת עוצמתו ותוצאותיו לגבי התובעת.
48. אינני סבורה גם כי עוולת הרשלנות כ"עוולות מסגרת", מהווה מסגרת נורמטיבית מתאימה לטיפול בסוג כזה של מערכות יחסים בין זוגות מתגרשים שעם כל הצער שבדבר הן תופעה מאוד שכיחה בבתי המשפט לענייני משפחה והשופטים נחשפים אליה מידי יום.
49. היענות לתביעות מסוג זה במסגרת "עוולות המסגרת" שבפקודת הנזיקין תיצור חקיקה שיפוטית שתפתח את השכר בפני פרץ של תביעות בין בני זוג אשר נמצאים בסכסוכים הנובעים מגירושין ואף תלבה אותן.
50. ראה לעניין דבריו של כב' השופט ברק ב-ע"א 243/83 עיריית ירושלים נ' גורדון, פ"ד ל"ט (1), 113 וכן ע"א 5768/98 א.ש.י.ר.נ' פורום אביזרים, פ"ד נב(4) 289 הקובע כי עוולת הרשלנות היא מסוג ה"עוולות הפתוחות" המשתרעות על מערכות שונות של מצבים, כשיסודותיה משפטיים ולא עובדתיים. המחוקק על פי עמדתו השאיר את שיקול הדעת

לבית המשפט לקבוע את טיב המצבים והזכויות שהיא מכסה כשהבסיס לשיקול הדעת השיפוטי הן הנחיות כלליות ושיקולים של מדיניות משפטית.

51. שיקולים של מדיניות משפטית המבוססים כפי שפרטתי לעיל מביאים אותי למסקנה כי אין לאפשר תביעות מסוג זה במסגרת עוולת המסגרת של פקודת הנזיקין, יחד עם זאת בודאי שיש לבחון כל מקרה לגופו של עניין.

52. עם זאת, אני סבורה שעל בית המשפט לסייע בטיפול ובהכחדה של התנהגות מטרידה והשפלות של מי מבני הזוג כלפי משנהו, אך זאת על ידי הפנייה לגורמים טיפוליים, הדרכה מתאימה ועל ידי טיפול ממוקד בבעיה ובכלל זה גם על ידי שימוש בסנקציות מותאמות למערכת היחסים המתמשכת שכן כל תיאום בין בני הזוג לגבי הסדרי ראייה, לגבי הוצאות כספיות, לגבי בחירת מסגרת חינוכית, לגבי הסכמה לטיפול, לנסיעה לטיול ועוד עלולה לגרור את בני הזוג לשימוש במסרים פוגעים, בהשפלות ובהטרדה ואת אלו צריך לשרש.

53. לאור כל האמור לעיל אני דוחה את התביעה לפיצוי אותה השתיתה התובעת על "עוולות הסל" מפקודת הנזיקין.

לשון הרע:

54. עילה נוספת עליה השתיתה התובעת תביעותיה מבוססת על חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן: "לשון הרע").

55. לשון הרע הוגדרה על ידי המחוקק בסעיף 1 לחוק כדלקמן

לשון הרע מהי לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול:

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

56. התובעת מתארת בחקירתה (פרוטוקול מיום 15.5.2011 בעמ' 9 מול שורות 9 ואילך) את העובדות שעליהן נסמכת תביעתה. היא מתארת שהוזמנה למכון להתפתחות הילד לשיחה עם הפסיכולוגית. לפגישה הגיעה עם אביה והדברים שנאמרו לה היו כדלקמן:

"הדבר הראשון שהיא אמרה: "אני חייבת ליידע אותך שא' יצר קשר עם הגב' ב' י' שהיא ממונה על א' (הפסיכולוגית) במכון להתפתחות הילד הוא סיפר לה על המכתב (שע' נזקק למסגרת חינוכית מצומצמת) וגם פקסס לה את המכתב כדי להראות לה במה מדובר והתחיל לדבר שהאמא חולה בהפרעות נפשיות, אנורקסית, מטופלת אצל

פסיכיאטרים... אני וא' לא נפלנו מהכיסא כי הוא העלה את הטענות במסגרת בית משפט אבל כשחתמתו לו על טופס ויתור סודיות חשבתי שהסיפור הזה מאחוריי ואז סיפרתי לה שבמסגרת הליכים בינינו הוא טען שהייתי מאושפזת וכיוצ"ב ואז התחלנו לדבר עם ע'..... אחרי שעתיים היא צלצלה אלי ואמרה לי שהם הכניסו את המנהלת של המכון דר' פ' לפגישה וחשוב לי להגיז לך שהוא שוב חזר על הטענות "את היית מאושפזת בבית חולים פסיכיאטריים ואת סובלת מהפרעות פסיכיאטריות נוספות.... מה שאני טוענת שהוא פגע בשמי הטוב בפני עובדות שעובדות עם ע'. א' אמרה לי את זה, דר' פ' וא' אמרה לי שהוא גם אמר את זה לממונה עליה."

57. הנתבע איננו מכחיש שדיבר על הנושאים הללו עם עובדות המכון אלא שלטענתו התובעת היא זו שסיפרה להם על בעיותיה הנפשיות והוא התבקש להגיב עליהן (עמ' 14 לפרוטוקול הדיון מול שורות 28 ואילך):

"כשר' נפגשה איתם באותו יום לפני כשאני הגעתי הם כבר היו מעורבים בכל הפרטים של "הפסטיבל" שקורה בינינו ואז הם שאלו אותי שאלות. היא אמרה שאתה הולך לכל מקום ואומר שהיא סובלת מאנורקסיה. נשאלתי על זה, היא סיפרה להם, היא הייתה בפגישה בבוקר ואמרה להם שאני כאילו אומר את זה בכל מקום אמרתי שלמיטב זכרוני זה לא קשור לעניין באתי להתעניין בילד."

58. אינני נותנת אמון בדברים הללו אין לי ספק שהנתבע אמר את הדברים לעובדי המכון. הנתבע חוזר וטוען שהתובעת סובלת מבעיות נפשיות והייתה מאושפזת בבית חולים פסיכיאטרי. כך טען גם בפרוטוקול הדיון בעמ' 12 מול שורות 22 ואילך. כך הוא כותב במסרונים שהוא שולח לתובעת וכך גם טען בסיכומיו כל זאת למרות שהתובעת מכחישה את הדברים מכל וכל, ואף ויתרה לו על סודיותה הרפואית כדי שיוכל לבדוק בעצמו את העובדות לאשורו אך הנתבע לא בדק וממשיך לדבוק ולהשתמש בטענות הללו, בכל הזדמנות.

59. על ערך שמירת שמו הטוב וכבודו של אדם כערך יסוד בחברתנו שנגזר לו רק מחוק לאיסור לשון הרע אלא גם מחוק יסוד כבוד האדם וחירותו גם עמד כב' השופט ברק ב: בג"ץ 6126/94 סנש נ' רשות השידור, פ"ד נג(3) 817 וב-ע"א 214/89 אריה אבנרי נ' אברהם שפירא פ"ד מג(3), 840, עמ' 856 אב-רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510.

לעניין זה ראה דברי השופט ברק בפרשת אבנרי בעמ' 856 :

"הגוזל את רכושי עשוי לפצות אותי בממון. הגוזל את שמי הטוב גוזל את טעם קיומי. שמו הטוב של האדם קובע את התייחסותו שלו לעצמו ואת התייחסות של חבריו אליו. הוא קובע את יחסה של החברה אליו. הנכס היחיד שיש לרבים – בין המכהנים ברשויות השלטון ובין הפועלים במגזר הפרטי – הוא שמם הטוב. הוא יקר להם כחיים עצמם" (בג"ץ 6126/94 סנש נ' רשות השידור (להלן – פרשת סנש [2]), בעמ' 832).

60. בנסיבות המתוארות לעיל ברי כי הנתבע פגע בשמה הטוב של התובעת.

אני דוחה את טענתו כי פעל בתום לב בהסתמך על הגנת תום הלב המפורטת בסעיף 15 (3) לחוק לשון הרע.

61. אין מדובר בתום לב אלא בחוסר תום לב. אמנם הדברים נמסרו למטפלים מקצועיים שהיו אמורים לקבל סוג כזה של מידע אם היה מדובר במידע בדוק ואמיתי, אך אין הדבר כך כשמדובר בהשמצות כשהנתבע חוזר ומשמיץ את התובעת בלי לבדוק את הדברים למרות הכחשותיה החוזרות של התובעת והאמצעי האובייקטיבי שהעמידה לרשותו לבדיקת הדברים (ויתרה על סודיות רפואית)

62. אני מוצאת להוסיף שאני סבורה שהנתבע לא רק שפגע בתובעת במטרה להשפילה בעיני המטפלים ולפגוע בכבודה אלא שיכול היה לפגוע גם בהליך הטיפול בבנו הקטין שכן למידע על מצב רפואי של הורה בודאי יכולות להיות השלכות על טיב הבדיקות והטיפולים שיבחר הצוות המקצועי להציע בקשר לקטין.

63. לאור כל המקובץ לעיל אני מוצאת לקבל את התביעה ככל שהיא נוגעת לעילה המבוססת על לשון הרע ונוגעת לדברים שנאמרו למטפלים במכון להתפתחות הילד.

64. אינני מוצאת לקבל את התביעה ללשון הרע הנוגעת למסר שמסר הנתבע לפקידת הסעד המטפלת במשפחה על כך שהתובעת מזניחה את הקטין בכך שהיא איננה מוציאה אותו מספיק לשמש ולאוויר.

אינני רואה באמירה מסוג זה לשון הרע. אם אב סובר שהילד איננו יוצא במידה מספקת מחוץ לבית ומבקש שהדברים יבדקו על ידי פקידת הסעד אין בכך כל פסול ואין בכך משום הוצאת לשון הרע, במיוחד שהתקשורת בינו לבין התובעת איננה תקינה.

65. באשר לנזק אמנם התובעת לא הוכיחה כי נגרם לה נזק בעקבות מסריו המבזים כלפיה (ראה: פרוטוקול עמ' 9 מול שורות 17, בעמ' 10 מול שורות 7 ואילך) אך אין בכך כדי למנוע פסיקת פיצוי לתובעת על פי סעיף 7א (ב) שכן סעיף זה מקים חזקה לפיה שימוש בלשון הרע מסב נזק (ראה: ע"א 354/76 עזבון מנדל שרף ז"ל נ' שירות יעוץ כלכלי בע"מ, פ"ד לה(4) 169).

סוף דבר:

66. אני דוחה את התביעה בתמ"ש 15971-12-09 הצדדים ימשיכו את התיאום ביניהם ככל שהוא נוגע לנושאים הקשורים לקטין לרבות בקשר להוצאות הרפואיות והחינוכיות החריגות יחד עם זאת כל תיאום בין הצדדים שילווה במסרים פוגעים, מבזים ומשפילים בכתב ובע"פ ובכל אמצעי תקשורת יחויב בקנס כספי בסך 500 ₪.

67. אני מורה לפקידת הסעד המטפלת במשפחה לשלב את שני הצדדים בתוכניות הדרכה הורית במטרה לשפר את התקשורת ביניהם.
68. אני דוחה את תביעת הפיצויים בתמ"ש 16009-12-09 ככל שהיא נוגעת לעילות הנובעות מפקודת הנזיקין התשכ"ח-1968.
69. אני מקבלת את התביעה לפיצויים על פי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 וקובעת כי הנתבע יפצה את התובעת בסך של 25,000 ₪.
70. הואיל וקיבלתי את התביעות באופן חלקי הנתבע ישלם הוצאות משפט בסך 10,000 ₪.
71. כל פיגור בתשלום ממועד פסק הדין ועד התשלום בפועל ישא הפרשי ריבית והצמדה כדין.

ניתן היום, ה' כסלו תשע"ב, 01 דצמבר 2011, בהעדר הצדדים.

ד"ר ורדה בן שחר, שופטת